

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

KARNATAKA LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ OFFICIAL REPORT

೧೨೦ ನೇ ಅಧಿವೇಶನ

130th SESSION

ಸಂಪುಟ-೪೪೨ ಕ್ರಮಾಂಕ (೨)

Volume -443 (No. 2)

(೨೮ ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೬)

(28th March 2016)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಚಿವಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Karnataka Legislative Council Secretariat, Bangalore

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

28ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2016

ಸೋಮವಾರ

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಶ್ರೀ ಅನ್ನರೌ ಮಾನವ್ಯಾದಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ 2-23

ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಧರಣಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್.ಅಶ್ವರಹ್ನ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಆರ್.ಹಾಟೀಲ್ (ಸಭಾನಾಯಕರು)

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು)

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎನ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್ (ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿತಕರು)

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ

ಶ್ರೀ ಬಸನಗೌಡ ಆರ್.ಹಾಟೀಲ್ ಯತ್ನಾಳ್

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಣಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ಶರವಣ

ಶ್ರೀ ಡಿ.ರಘು ಆಚಾರ್

ಶ್ರೀ ವಿ.ಸೋಮಣ್ಣ

ಶ್ರೀ ವಿನಯ ಕುಮಾರ್ ಸೋರಕೆ (ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಸೋಮವಾರ, 28ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2016

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ
ಮೊವಾರ್ಹ್ಯ 11 ಗಂಟೆ 16 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಸಭಾಪತಿ (ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ) ಅವರು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿದ್ದರು.

~~~~~

(ಸದನ ಆರಂಭವಾದಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದು ಧರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು)

1. ಶ್ರೀ ಅನ್ನರ್ ಮಾನಪ್ಪಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಧರಣೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಲರಪ್ಪ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾನ್ ಎಂದರೆ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌರವ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಾಫಾನ್. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಅಂತಹ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಧರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಅನ್ನರ್ ಮಾನಪ್ಪಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸ್‌ನ್ನು ತಂದು ಇದೇ ವರದಿ ಎನ್ನುವ ರೂಪದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅದರ ನಂತರ ತಾವು ಮತ್ತೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏರಡೂ ಕಡೆಯ ವಾದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಮಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಮೊನ್ಯೆ ಸೋಮವಾರ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ, ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಬಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ತಂದಂತಹ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರೇ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರೇ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನಾವು ಪಾಠ ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್(ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಸನ್ನಾನ್ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮದೇನು requirement ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು, ಅವರಿಗೇಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕು... ಈಗ ನೋಡಿ, ಮೊನ್ಯೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸದನದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯ ಒಂದು ದಿವಸ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಸದನ ನಡೆಯುವುದು ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣದ ಮೇಲೆ. ಪ್ರತಿ ಸಕೆಂಡ್‌ಗೂ ಹಣ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವವರು ತೆರಿಗೆದಾರರು. ಇವರ ಮೊಂಡುತ್ತನ್ನಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸದನದ ಸಮಯ ಹಾಳಾಯಿತು. ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಮೊನ್ಯೆ ಶುಕ್ರವಾದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.00 ಗಂಟೆಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ನಾನೇನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಆ ಹೇಳಿಗಾಗಲೇ ಸದನವನ್ನು ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಏನು ಈ ಸದನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಇವರು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜ್ಞಾಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಷ್ಟೇ ಇವರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಇವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. 4 ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಬಂದೊದಗಿರುವ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇವರು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು

ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇವರು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಬಾರದು, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಚೆಯಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಸದನದ ಕಲಾಪ ವ್ಯಧಿವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣದಿಂದ ನಡೆಯವಂತಹ ಈ ಸದನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಕಕ್ಷಲಾತಿ ಇರಬೇಕನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಸಮಯ ಒಂದು ದಿವಸ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಧಿವಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ, ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಚಚೆಯಿಂದ ಈ ಸದನ ವಿಮುಖವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಳೆಗಾರರಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಅಶ್ವರಘ್ರ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವರು ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಕ್ಷ್ಯ ಆಸ್ತಿ 57 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಲೂಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೂಸ್ವರ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಕ್ಷ್ಯ ಆಸ್ತಿಯ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕೂಡ ಮುಸಲ್ಲಾನರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹ ವಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರಾಪಟ್ಯಯ 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಹಣ. ಅದನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬರಬೇಕಂತೆ. ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಇವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ.ಕೆ.ಜಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ.ಕೆ.ಜಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಲು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬರಬೇಕೆಂದು ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆಯಿತು, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸದನ ನಡೆಸಬೇಕನ್ನು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಧರಣೆ ನಿರತರಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ demands ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ, ದಯವಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಫ್ಟನಗಳಿಗೆ ತರಳಿ ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸದನ ನಡೆಸೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಮುಂದಿನದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಅಶ್ವರಘ್ರ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ, ಶ್ರೀ ಅನ್ನರ್ ಮಾನಪ್ಪಾಡಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸ್ವಷ್ಟನೆ ಮಾಡಲಿ. ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸ್ವಷ್ಟ ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ತಾವು ನೀಡಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾಲನೆ ಆಗಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್(ಸಭಾ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮೊದಲು House order ನಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ಆಮೇಲೆ...

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ(ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು):- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಫಟಿಕೋಶ್ವವ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕಳೇರಿಯಿಂದ ನೀವು ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ದೂರವಾಣಿಯ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕ್ಷಾಸ್ತಲ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೂಸ್ಥರ ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದೆ. ನಾನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದೆ. ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇವತ್ತು ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಧರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥದ್ದು. ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗನ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಂದ ಮೇಲೆ ನೀವು ತದನಂತರ ಧರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾದರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಹೌಸ್ ಆರ್ಡರ್ ನಲ್ಲಿದೆ, ನೀವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ.ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವರಪ್ಪ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರೋ, ಅಥವಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರೋ? ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ. ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, I have a Point of Order. ಯಾವ ರೂಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:- ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಸರ್.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ದಯವಾಡಿ ಹೇಳಿ ಯಾವ ರೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?
(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನೇ ಇವರು ಮಾಡದೆ ಇರುವವರು Point of Order ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನೇ ಇವರು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರು ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಏನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.
(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, LKG levelನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹವರಿಗೆ First Standard ಅಥವ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವರಪ್ಪ:- ಇವರಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, LKG ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಏನಾದರು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಅಥವ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವರಪ್ಪ:- ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕೇಳಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕೇಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ನಿಮಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ನಿಮಗೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು Point of Order raise ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆಯಿತು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಆರ್ಡರ್‌ಹಾಫ್ಟರ್‌ಗೆ ತರಬೇಕು. ಧರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಗೌ.ಮಧುಶೂದನ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಾವು Kaul and Shakdher ಪುಸ್ತಕದ ಮಟ ಸಂಖ್ಯೆ 126 ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಟ ಸಂಖ್ಯೆ 126ರಲ್ಲಿ **Rulings of the Speaker** ಎಂದು ಇದೆ.

“It is the right of the Speaker to interpret the Constitution and Rules, so far as matters in or relating to the House are concerned, and no one, including the Government, can enter into any argument or controversy with the Speaker over such interpretation.”

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್‌ ಇದು ಸರ್ವೋಚ್ಛಿದ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ interpretation ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ತಕರಾರು ಆಗಲಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

“His rulings constitute precedents by which subsequent Speakers, members and officers are guided. Such precedents are collected, and in course of time, formulated as rules of procedure or followed as conventions. The Speaker’s rulings, as already stated, cannot be questioned except on a substantive motion. A member who protests against the ruling of the Speaker commits contempt of the House and the Speaker. The Speaker’s decision is equally binding whether given in the House or on a departmental file. He is not bound to give reasons for his decisions.”

ತಾವು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಯಾವುದೇ ಡಿಸೀಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್‌ it is final. ಈ ರೂಲಿಂಗ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಕಾರವನ್ನು

ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಈಗ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಲೇ ಅವರು ಒಂದು ಸಲ ಪರಾಮರ್ಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ತಾವು ಪರಾಮರ್ಶ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ನೀವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡನೇ ಸಲ ಪರಾಮರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು ಆಗಲೂ ಎರಡನೇ ಸಲ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದು ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರ. ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ನಾಟಕ..... ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— **Historical reply** ಆಗುತ್ತದೆ. ಸದನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಗೋಮಥಸೂದನ್:— ಯಾವುದೋ ಭೃಷ್ಟರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— ಹೋಸ್ ಆಡಣರನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— ಸನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. Ask them to go to their respective seats.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಸದನ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸದನ ನಡೆಯುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಗೋಮಥಸೂದನ್:— ಸರ್ಕಾರ ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅವರು ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ಕೇಳಿ. ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— He cannot dictate us. ನಾವು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ, ಏನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೋ .....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಶರಪ್ಪ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ? ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಅಥವಾ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಸ್ವಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಿ. ನಾವು ಧರಣೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಸದನ ನಡೆಯಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಶರಪ್ಪ:— ಸದನದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್: (ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿತಕರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಟೇರಾಗೆ blackmail ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರು. ಈ ರೀತಿ blackmail ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಇವತ್ತು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ .... ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್ ರವರು ಹೋಸ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಡ ತಾವು ರ್ಯಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈಗ “Practice & Procedure of Parliament” ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಅದರ next para ಸಹ ಓದಿ. ನೀವು ಓದಬೇಕಾದಾಗ ಓದೊಂದು ಸಲ confusion ಆಗಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Kaul and Shakdher ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಓದಿರುವಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನೇ ನಾನು ಓದುತ್ತಿರುವುದು.

Miscellaneous Functions of the Speaker.

“All matters not specifically provided for in the Rules and all questions relating to the detailed working of the Rules are regulated in such manner as the Speaker, from time to time, directs. As already stated, these directions are compiled and published for guidance.”

ಅಂದರೆ Speaker's Powers and Functions ಏನು ಎಂಬುದು ಇಸ್ತೇಡ್ ಆಗಿದೆ.

“However, the Speaker has only those powers which are given to him by the House or the Rules. He cannot start a new procedure of his own.”

Piecemeal ಆಗಿ ನೋಡಬೇಡಿ.

(11.30 ಗಂಟೆಗೆ)

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ):— ಸನ್ವಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. Koul and Shokdar ಮುಸ್ತಕದ ಮುಟ ಸಂಪುಟ 126ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ “It is the right of the Speaker to interpret the Constitution and Rules, so far as matters in or relating to the House are concerned,”

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಇದೇ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಭೆ ನಿರ್ಣಯಸುವುದಾದರೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಿ,

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ಫರಪ್ಪ:— ಸರ್ಕಾರ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಸದನ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಒಂದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಅವರವರ ಸಾಫ್ಟ್‌ಡಲ್ಲಿ ಹುಳಿತರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ವರದಿಯನ್ನು

ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳದ ಹೊರತು ಧರಣಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾದರೆ ನೀವು ಧರಣಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಿರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ತರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಷೂದನ್:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ(ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ಘ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀಮ್ಮು ಮತ್ತು ಆ ತೀರ್ಮೀನ ಅನ್ವಯ ಅದು ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ನೀಡಿರುವ ಆದೇಶ ಏನು? ಈಗ ಸದನ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ ಎಂದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀಮ್ಮಾನವನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಫನ್‌ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರತಕ್ಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಸ್ ಆರ್ಥರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರದಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು? ಇದೊಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿಣಾಯ ಅದು ಕೆಲವು ಭೂಷಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಾಗ ಅದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಕವಾದ ತೀಮ್ಮಾನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ 100 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಈಗ ನೀಡತಕ್ಕ ತೀಮ್ಮು, ಚರ್ಚೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂಡು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಾಫಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಸ್ತೇನೆ. ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.., ಆಗ ಚರ್ಚೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಸದನದ ಫನ್‌ತೆಯನ್ನು ಆ ಕುಚಿಯ ಫನ್‌ತೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಚಿವರು ಸಹ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸದನ, it is a creature of this House. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಏಕೆ? ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಾಂದಿರೆಜಿಯರ ಮೊಟ್ಟೊ ಇದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರುಗಳ ಮೋಜೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆ ಎಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಭೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಫನ್‌ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಸಾಲದು. ದಯಮಾಡಿ ಇದೆಲ್ಲ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬುದು ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ನಾವು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸದನ ಆರ್ಥರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತ? ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಾಫಾರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸದನ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಮೇಲ್ಮೈ. ಸಭಾಪತಿಯವರು ನೀಡತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗ್ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಿಂತ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ನೀಡಬೇಕು, ಇದು

ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಇರುವುದು, ಹಾಗೂ ಮಹಾಪುರುಷರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸತ್ಯ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇಲ್ಲ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸಹ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಧರಣೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನೀಡಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಹಮತವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಹಮತ ಕೂಡ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ತಾವು ಈ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 3 ಬಾರಿ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ, ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ ಸಹ ಇದೇ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗ experts' opinion ಕೇಳುವುದಾಗಿ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ತಾವು ನೀಡಿದರಿ. ಮೊನ್ನೆ ಸದನದ ಕೊನೆಯ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇನ್ನೇನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅಡ್ವೆಲ್ಸೇಟ್ ಜನರಲ್ ರವರು ನೀಡಿರುವ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂದೇ ರೂಲಿಂಗ್ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ experts' opinion ಕೇಳಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರಿ. ಸೋಮವಾರ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ expertಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ನರ್ ಮಾನಪ್ಪಾಡಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಾವು ನೀಡಿದರಿ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ನಾವು ಕೇಳಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಬಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಚಿವಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯಿತು. ತಾವು ತೀರ್ಮ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ನೀಡಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಿರಸ್ಯಾರ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಚಿವಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ? ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪೀಠವೇ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಸಚಿವಸಂಪುಟಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪೀಠ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಎಂದು ನನ್ನ 20-24 ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಭಾಪತಿ ಹಾಗೂ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು 100 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರುವಂತಹ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಚರ್ಚೆ. ಒಂದು ಇತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಚರ್ಚೆ. ಹೊಸ ದಿಕ್ಕುದೆಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಚರ್ಚೆ. ಈ ತೀರ್ಮ್ ಮೇಲೂ ಸಹ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅನ್ನರ್ ಮಾನಪ್ಪಾಡಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾನೂನಾನ್ನಕ್ �rules and

regulations ಗೇಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನತ್ತಕವಾದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಒಂದು ಜಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸದನಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷದಗಳ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಬೇಕು, ಈ ಮಹತ್ವದ ಜಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಬಹುತರವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾರದ ಒಂದು ಜಚೆ ಇವತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನಾಗಳು ಸಂವಿಧಾನತ್ತಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಜಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ House order ನಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಕಡತಕ್ಕ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿ ಉಧ್ಬವ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ 100 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾರದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಜಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಏರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರದಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಇವೆ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲಿ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಏರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ದಯವಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರಲಿ, ಈ ಜಚೆ ನಡೆಯಲಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆಯು ಇದೆ ರೀತಿ ಕಾಲಹರಣವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸದನ. 40 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣದಂತಹ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಧ್ಬವಿಸಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಒಂದು ಕಾಯಕಲ್ಲು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊನೆ ಹೇಳಿಂಣ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಜಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ(ಏರೋಧ ಪ್ರಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರ ಮಾತಿಗೆ ನಾವು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ದಿನಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಯು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ದಯವಾಡಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರರಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಜಚೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ನಾಟಕವನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನರ್ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಫನ್‌ನಿರೀತಿದಿಂದ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ, ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ವಿವಾದಂತಹ ತೀವ್ರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಿ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಸಕಾರ ಹೇಳಿದು, ನಮಗೆ ಅಂತ್ಯೋಕ್ರಿಯ ಜನರಲ್ ರವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದು ಆದ ಮೇಲೆ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ವಿವಾದಂತಹ, ಯಾವುದೆ ರೀತಿಯ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದಂತಹ ಇಡೀ calendar of events ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಸಕಾರ ಇಂದು ವರದಿಯನ್ನು in its entirety ಮಂಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮನರ್ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿವ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್:— ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ—ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಕಿವಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಂದು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳಲಿ. ಒಬ್ಬರು ಆದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:— ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಇವೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕುವಂತಹ, 52 ಸಾಮಿರ ಎಕರೆ ಭೂ ಹಗರಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಲು, 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಲು ಮತ್ತೆ ಈ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನುವ ಬಿಸನೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಸದನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ(ಸಭಾನಾಯಕರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೊನ್ಯೆ ಸದನ ನಡೆಯಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಸದನ ನಡೆಯಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇವರು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಶ್ರೀರಪ್ಪ:— ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಡಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಸದನದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. They are not ready to hear the Law Minister. They are intentionally trying to stall the proceedings of this House.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಶ್ರೀರಪ್ಪ:— ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ.

ಕ್ಷಾಪ್ನೆ ಗಳೇಶ್ ಕಾರ್ಲೇಕ್(ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರು):— ಅದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್:— ಏನು ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕು? ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದೆ? ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ತಾಳ್ಳು ಇಲ್ಲ. ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತೀಕಣ್ಣ:— ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬಿಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ(ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಇದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮದ್ದೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಪರ್ಕವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪೀಠದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಣಿಗೆ.... ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವಂತದ್ದು. ಇವರು ಮದ್ದೆದಲ್ಲಿ ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಶ್ರೀರಪ್ಪ:— ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಣಾನವಾಗಿದೆ. They have filed an affidavit before the court saying that they are going to place the report. ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ತೀರ್ಣಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಇನ್ನೇನು ಇವರು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೇಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:— ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ:- ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇವೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಣಿನವರು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೇಳೋಣ. ಸದನ ನಡೆಸುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:- ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನ ಅಜ್ಞಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಲಿವಿಲಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಡುತ್ತೀರಿ ನೀವು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಇರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ಕಾನೂನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:- ಇದು ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ವಿಷಯ ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ತಾವು ಆ ಓರ್ವೆಯಿಂದ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡಾ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮೊನ್ಸೆಯು ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಿಸಿಕ್ಕು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಏನು ತೊಂದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:- ಈ ವಿಜಾರಣನ್ನೇ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಬಿಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಖ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಬೋಮಿಟ್ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಣಿನವರೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳಲು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೂ ನೋವು ಇದೆ, ಇದೊಂದನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಟ ಆಡಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಓರ್ವೆಯಿಂದ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ನೀವು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೇ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾವುದಾದ್ದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ರೀತಿ ಸದನ ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರಣೆ ನಿರಂತರ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರಬೇಕು. ಸದನ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ವರದಿ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಮತ್ತೆ-ಮತ್ತೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಣಿನವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿ ಇದೆ. ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಇವರು ಸದನ ನಡೆಸಲು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ನಾವು ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇನಾ ಮೇಲ್ಮೈ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ? ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಸದನ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಕೋಟೆಗೆ affidavit ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ:- ಇದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ತೀಮ್ಮು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಸದನವನ್ನು 10 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದನವು ಪುನಃ 12 ಗಂಟೆಗೆ 20 (ಅಪರಾಹ್ನ 11.48 ಗಂಟೆಗೆ 10 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಳ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದನವು ಪುನಃ 12 ಗಂಟೆಗೆ 20 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಒಿತವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಮುಂದುವರೆದ ಧರಣೆ)

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆಂಬ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ. ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾನು ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. . .

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು)

ಶ್ರೀ ಗೋ.ಮಧುಸೂದನ್:- ಅವರು ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ, ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಜಯಚಂದ್ರರವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. . .

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆಂಬ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮೊನ್ಸೆ ತನಕ ಕೂಡ 4 ಗಂಟೆಗೆ, 3 ಗಂಟೆಗೆ, 2 ಗಂಟೆಗೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಂದು ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿ, ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಮೂರ್ಖರು ಬಾರಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. . .

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣಾ:- ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ . . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಶ್ವರಪ್ಪ:- ದಯವಿಟ್ಟು ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತ.

(ಗೊಂದಲ)

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆಂಬ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ನಡೆಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. . .

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ:- ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ನಡೆಯಲಿ. ಆದರೆ ರೂ. 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಲೂಟಿ ಅಗಿರುವುದು ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೇ? . . . (ಗೊಂದಲ) . . . (ಗೊಂದಲ) ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಂದು ತೀಮಾರ್ನನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ . . . (ಗೊಂದಲ) ಬರಗಾಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾಟಕ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . . . (ಗೊಂದಲ) . . .

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಣ್ಣಿ ವೀರಣ್ಣಿ:- ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಜ್ಯೇಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಇವರು . . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ:- ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಕಾನೂನು ಹೊರತಾಗಿ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಂಬಧವಾಗಿ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಪದೇ ಪದೇ ನೂರ ಸಲ ಹೇಳಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಸತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ:- ಕೋಟ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದೇ ಇರುವುದು ನಿಯಮವೇ? ಸಭಾಪತಿಯವರ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಮೀರುವುದು ಕಾನೂನೇ? ಬಿಎಸಿಯಲ್ಲಿ ತೀಮಾರ್ನನವಾಗಿದ್ದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಾನೂನೇ? . . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ.ಜಯಚಂದ್ರ:- ರೂ. 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ, ರೂ. 25 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಕೇವಲ ಸುಳ್ಳನ ಕಂತೆಯಿಂದ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಸದನದ ಒಳಗೆ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನಬಧವಾಗಿ ಚಚೆ ಆಗಬೇಕು, ಚಚೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸದನ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಾವು ಸುಮಾರು 5-6 ವರ್ಷದಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ :.ಕ. (ಃಟರಂಜ ಕಡಿಜಣಾಡಿಜ) ಬಂತೇ? ಇವರನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಯಮ ಇರಲಿ, ನಿಯಮ ಬಿಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ? . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ:- ತಾವು ಕಾನೂನನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸಭಾಪತಿಯವರ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮೀರುವುದೇ ನಿಮಗೆ ಕಾನೂನೇ? . . . (ಗೊಂದಲ)

Sri T.B. JAYACHANDRA: It is a matter between the Government and the Chair.

ಸಭಾಪತಿಗಳು:- ಬಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ತಮ್ಮ ಸಾಫ್ನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರೆ ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ . . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೂಡ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಸರ್ಕಾರ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ, ನಂತರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆ ಮಾಡೋಣ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿರಸ್ಕೃತ ಮಾಡಲಿ. ನಮ್ಮ ತಕರಾರಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ. . . .

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಣ್ಣಿ ವೀರಣ್ಣಿ:- ಮೊದಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮುಗಿಯಲಿ, ನಂತರ ಚಚೆ ಮಾಡೋಣ. . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ವರದಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಮ ಕ್ಷೇಗೋಳ್ಳಲಿ. ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿರಸ್ಕೃತ ಮಾಡಲಿ. . . . (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಆವತ್ತಿನಿಂದ ತಾವು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಒಂದು ತೀಮಾರ್ನನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮನವಿಕಮಶೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮನರ್ಥಿಮಶೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇಲ್ಲ

ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಮನರ್ಥಿಮಾರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು ಒಂದೇ ದಾರಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಲಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು? ಯಾರನ್ನಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬಿಂಬಿರು ಯಾವುದೇ ಚಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಂಪ್ರಸಾರರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಬಸನಗೌಡ ಯತ್ನಾಳ್‌ರವರು ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮುಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವರು ಮತ್ತೆ ಅದು ಇದು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು ನಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ಉಳಿದಿರುವುದು ವಿರೋಧ ಪಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅವರು ಏನಾದರೂ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸನಗೌಡ ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್ ಯತ್ನಾಳ್(ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೇತ್ತಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಕನಾಂಟಕದಲ್ಲೀ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಹಗರಣ ಆಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರು-ಹದಿನೇಳು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಯಾರ್ಥಾರು ಮಹಾತ್ಮರು ಅಹಿಂದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಣ್ಣ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಮೊಂದುತನ ತೋರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತು ಅವರು ಸದನಕ್ಕೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾದರೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಹೇಳಿ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ, ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಜಲ್ಲಾತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸದನ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು? ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಣಣ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತ್ಯ ಹಾಡಬೇಕು. ಗುರುವಾರದವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸದನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೊಂದುತನ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಈ ಧರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಂಪ್ರಸಾರಮಿಂದಿತರು:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸದನ ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. Rule of law is the final stage of the country. They have directed to the State Government to lay the report in the House. And it has been committed by the government representative in the court, "Sir, we will put it before this House in the month of February". ನಾವೇನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಪ್ಪಿರುವುದನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನಾವು ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಸಬ್ರಾಮಿಷನ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ಶರವಣ(ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸದನ ನಡೆಸಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಏಿತಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದುರಂತ. ಜನಪ್ರೀತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಜನರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಜಲ್ಲಾಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನಾವೇನೋ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಬಂದಾಗ ಅದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ twist ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತೇನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿದಿರ್ಣ ಹಾಕಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಭಾನಾಯಕರು ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಕೂಡ ರೂಲೀಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕೋಸ್ತರ ಈ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ 'yes' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'no' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಖಿಡಾವಿಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ಕೂಡ ಬಾವಿಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ರಘು ಆಚಾರ್ಯರವರೇ, ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ವಾದ ವಿವಾದ ಬೇಡ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ good offices ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ(ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವತ್ವಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಆ ಕಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ರಘು ಆಚಾರ್ಯ(ಸಫ್ಲೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಾಗಬಹುದು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಬಹುದು, ಒಂದು ಹಗರಣ ಆಗಿಬಿಟ್ಟದೆ. ಹಗರಣ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೋಡೋಣ, ಅದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬಹುದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ರಘು ಆಚಾರ್ಯ: - ನಾನು ನಿಮ್ಮ ತರಹ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಸೌಜನ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ರಘು ಆಚಾರ್ಯರವರೇ, ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ.

Address it to the Chair.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಅಶ್ವರಹ್ನಿ:- ಹಗರಣ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದನ್ನು ರಘು ಆಚಾರ್ಯರವರು ಬಹಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಹಗರಣ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ರಘು ಆಚಾರ್ಯ: - ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಹುಡುಗ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಸೌಜನ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದನವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡ. Don't underestimate yourself. ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ರಘು ಆಚಾರ್ಯ: - ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಗು ಆಗಿದೆ. ಆ ಮಗು ಶ್ರೀ ಹೋಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಚಿತ್ರದುಗ್ರಾ ಆಸ್ತ್ರಲೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 450 ರೂಪಾಯಿ ಯಾರಿಗೋ ಲಂಜ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆ ರೀತಿಯ ಜಲ್ಲಾಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ನಮಗೆ ಇವೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಜನ ಬಯಸ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜನ ನಮಗೆ ಪೋಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಣ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಲಾಭಕೋಸ್ಕರ ಬಾವಿಗೆ ಬರುವುದು, ಏನು ನಡೆಯದಿರುವುದು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರು ಮತ್ತೆ ಗೆದ್ದ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಉಗ್ರಪ್ರಾನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಗ್ರಪ್ರಾನವರೇ, ಅವರವರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ತಾವು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸದನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾನವರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿರುವವರು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕಗ್ಗಂಟಾದಾಗ ಆ ಕಗ್ಗಂಟನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸದನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸದನ ಅನೇಕ ಜಲ್ಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವುಗಳೇ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸದನ. ನಾವೇ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೋ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಟ್ಟ ಸಂದೇಶ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, rightly or wrongly ಒಂದು issue ಅನ್ನು ಈಗ raise ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ issue raise ಆಗಿರುವಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಲೋಪಗಳಿವೆ ಅಥವಾ merits and demerits ಇವೆ, ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ನಮಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಘಾಗಲಿ, ಅವರಾಗಲಿ, ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಏಕಾಧಿಕ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಾವು invoke ಮಾಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಇಶ್ವರವನ್ನು, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಾವು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ವಾದ. ಪಾಲನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏಕೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಯಾವ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ್ಥಾರಾದೋ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು unnecessary... ಯಾರಿಗೂ ನೋಟಿಸೋ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Principles of natural justice...

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅದರ merit ಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. I want your cooperation to run the House smoothly. ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋಮಧಾಸುದಾನ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಥಾರ ಹೆಸರು ಇದೆ, ಏನೇನು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಗೋಮಧುಸೂದನ್: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಅದು ಸದನದ ಆಸ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ (ಮುಂದು):- ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ನಾವು? ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆ? ನೀವು ಏರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಸದನವನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಿ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ, ಉಂಟ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಲಗಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಕಂತ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ? ಇವರು ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಥವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಾದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕನಾಂಟಿಕದ ಗುಲ್ಫ್‌ಗಾರ್ಜ್‌ಹೋಗ್ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ 50,000 ಹದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಓದಿದೆ. ಓದಿ ಖಚಿಯಾಯಿತು. ಹೃದ್ವಾಬಾದ್ ಕನಾಂಟಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಲಾಭ, ಕಲಬುರಿಗಿ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ 50,000 ಹದ್ದೆಗಳ ಭರ್ತ್ಯ, ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಮುಖ್ಯಪುಟದಲ್ಲಿ, banner headline ನಲ್ಲಿ ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನು ಹೇಳುವುದು, ಏನು ಬಿಡುವುದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ. ಇವರ ಬಜೆಟ್ ಹೀಗೆ, ಇವರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಲೀಕೆ ಹೇಗೋ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಲೀಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ... ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ರಸ್ತೆ ಕೊಡಬೇಡಿ, ನೀರು ಕೊಡಬೇಡಿ, ಅದೇನು 165 ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವು, 124 ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರ್ಲು, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಬಿಡಿ. ಅದು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ನೋಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾರವು ಮೋಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೋರಟ್ಟಿ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ: ಪಾಪ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುವುದೆ ಅವರ ಆಸೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:—ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ. ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಅಥವ್ಯ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸೇನಾ:— ನೀವು ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನೀವೇ...

ಡಾಃ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾನಾಯಕರು):— ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದೇ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ:— ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದ್ದರೂ ಒಂದು ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಸುಳ್ಳ ಎನ್ನಿಸಿದ್ದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿ.

ಡಾಃ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:— ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಒಂದರು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಮಗ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಆಂಜನಯ್ಯನವರು. ನಾನು ನನ್ನ ಉರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗು ಚಿತ್ರಮಗ್ರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋಟೆಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇವರದೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಏನು ಎಂದರೆ, ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ..

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:— ಯಾವ ಹೋಟೆಲ್ ಅದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ:— ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಹೋಟೆಲ್. ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಹೋಟೆಲ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿದರೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನನಗೇನು ಮುಲಾಜು. ನನ್ನ ಹಣ ನಿಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್ಗೆ ಹೋಗಲು ಏನು ಮುಲಾಜಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಹೋಟೆಲ್ಗೆ ಹೋಗಲು ಏನಾದರೂ ಮುಲಾಜು ಇದೆಯೇ?

ಡಾಃ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:— ಏನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ:— ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಜೆನಾಗಿ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:— ಆರೋವಿಸ್ತು ನವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಉಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣರಘ್ವ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮೊನ್ನೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಿಜೆಪಿ ಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿಯು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಿಯನ್

ಬಂಧುಗಳು ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುಗಳು ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯನ್ ಬಂಧುಗಳು ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿ 13 ಸೀಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವಾರಪ್ಪ:- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾ ಆಂಜನೇಯನವರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಅಂಜನೇಯ್:- ಬಹುಮತ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವಾರಪ್ಪ:- ಸರಿ ಬಿಡಿ. ಸುಳ್ಳಂ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು.

ಶ್ರೀ ಐವಾನ್ ಡಿಸೋಜಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಚುನಾವಣೆಗೂ, ಬೇರೆ ಚುನಾವಣೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

(ಗೂಂದಲ)

ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಯರ್ ಮತ್ತು ಉಪಮೇಯರ್‌ಗೆ nomination ಆಗಿ ಯಾರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಎಂದು ಫೋಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಮತ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತ ಇದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು. That is the difference between Legislators and the Local Bodies. ನೀವು ಅದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೆ.ಪ್ರಾಣೇಶ್:- ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಉಂಟ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಉಂಟವೇ, ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಉಂಟ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಉಂಟವೇ?

(ಗೂಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಬಾರದು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು 60 ವರ್ಷದಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು. ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾಂದೇಡ್ ಭಾಸ್ಕರಾಂ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾದಳದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮದುವೆ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿ, ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಮದುವನೆ, ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಮದುವೆಯೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡಿ. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಇವತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಐವಾನ್ ಡಿಸೋಜಾ:- ಪರ್ವತ ಪವ್ಯತ್ತಿ ನಿಮ್ಮದು. ‘ಆಪರೇಶನ್ ಕಮಲ್’ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೇರಣಾರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶ್:- ಬಿಜೆಪಿ ಯವರಷ್ಟು ಮಾಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು 60 ವರ್ಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ವಾರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯನ್ ಬಂಧುಗಳು ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಒಂದು seat ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. No Vote No Seat. ನೀವು vote ಕೊಡಿದ್ದರೆ ನಾವು seat ಕೊಡಬೇಕಾ? ಗೋವಾದಲ್ಲಿ vote ಕೊಟ್ಟರು ಶ್ರೀಯನ್ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುಗಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಶ್ರೀಯನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಿಜೆಪಿ ಪಡೆಕ್ಕೇ ಮತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ವಿಷಯ ಬಿಡಿ. ನಾನು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐವಾನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ:- ನೀವು No Vote No Seat ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. Seat ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಂತರ Vote ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದೇ? ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ presume ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ? ಅದರ ಅರ್ಥ ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ:- ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಷ್ಯಾಯನ್ ಬಂಧುಗಳು ನಮಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ seat ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ seat ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಷ್ಯಾಯನ್, ಸಿಖ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ದೂರದೂರ ಇಡೆಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೇದ್ದಿರಿ. ಹಿಂದೂಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದಲಿತರನ್ನು, ಹಿಂದುಜಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ದೂರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇವರು ಕ್ಷೇತ್ರಿಕೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಐವಾನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ:- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 20%ರಷ್ಟು ಮುಸ್ಲಿಂರಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿಮಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ:- ನಾನು ಆಗಲೇ No Vote No Seat ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ vote ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದುನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ.ಮಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:- ಗೋವಾದಲ್ಲಿ 42% ಕ್ರಿಷ್ಯಾಯನ್ ಇದ್ದಾರೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೆ ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಇದೇನು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕಾಶ್ವರಪ್ಪ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಷ್ಯಾಯನ್, ದಲಿತರು, ಹಿಂದುಜಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ನಾವು.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಸೋಮವಾರ ಮಾರ್ಚ್ 13 2017ರ ಉದಯವಾಣಿ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸುಧಿಯನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ, “ಅಹಿಂದಾಕ್ಷ ಫೋಷನ್‌ಯೇ ಎಲ್ಲಾ, ಅನುಷ್ಠಾನವಲ್ಲ” ಸಾಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. “2016-17ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ 45% ರಷ್ಟು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ” “ಯೋಜನೆಯ ದುರುಪಯೋಗ” “ಹಾಸ್ಪೇಲ್ ಸಿಗದಿರುವ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಜಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 1500 ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ‘ವಿದ್ಯಾ ಸಿರಿ ಯೋಜನೆ’ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡಿದ್ದು, ಇದರ ದುರುಪಯೋಗವು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆರೋಪ ಕೇಳಿಬಂದಿದೆ” ಸತ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. “ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅರ್ಚಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆಸಿರುವ ಬೋರ್ಡೋವೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಇರುವುದರಿಂದ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಜಿದ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಘಲ ದೊರೆಯದಂತೆ ಆಗಿದೆ” “ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ” ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅಂತಹೇಳಲಿ, ಎಷ್ಟು ಅಂತ ಓದಲಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಆಂಜನೇಯನವರೆ ನಿಮಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇದ್ದಿರಿ. ನೀವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಡಿ.(ಎಸ್) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದರು.)
(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್ (ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿತಕರು):- ಸನಾತ್ಸ್ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದು ಅಪ್ಪಣ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣಸರವರು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಧರಣೀಯಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಸೋಮಣ್ಣ(ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಸನಾತ್ಸ್ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರನ್ನು ನಾನು ಎರಡು ಅವದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ತೀಮಾರ್ಕನ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಇದು. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ತೀಮಾರ್ಕನ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆ ಪೀಠಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅನೇಕ ಜನ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಇದೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಚಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಕನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಚಚ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮೊನ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ತೀಮಾರ್ಕನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅನ್ನರ್ ಮಾಣ್ಣಪ್ಪಾಡಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ತಾವು ‘ಅವರು ಇಂತಹ ದಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ’ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಸದನದ ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಪೀಠದ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರುವ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಪೀಠದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವಿರಬಹುದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಶ್ಯಾತರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬೆಂತನೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಪೀಠದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರಾದಿಯಾಗಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಮನ್ಯಂ ನೀಡಿ ‘ಇಂತಹ ದಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮನಃ ‘ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಎಳೆದಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಎಳೆದಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಭಾಪೀಠಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷೋಸ್ಸರವಾಗಿ ಅಧವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧವಾ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಶಹಭಾಷ್ಯಗಿರಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಬೆಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾಲೆಂಡರಿಂತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಲರಪ್ಪ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)(ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಿಂದ):- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಧರಣಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜೆ.ಡಿ.(ಎಸ್) ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷೀತರರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಹ ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಈ ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಕನಾರಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಸ್ಸಿಂ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸೇರಿದ 57 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯ 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಪ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಥ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು ಮುಸ್ಸಿಂ ಮಾರ್ಗಿನಿಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಸಿಂರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅವರುಗಳು ಸಹ ಬಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿ, ಧರಣಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್:– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೂತದ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಭಗವದ್ವಿತೀ ಹೇಳಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಲರಪ್ಪ:– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕುರು ದಿನಗಳಿಂದ ಕಾನೂನು ನಿಯಮಾವಳಿ, ಸಭಾಪತಿಗಳ ಪೀಠ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ಸಭಾಪತಿಗಳ ಪೀಠಕ್ಕೂ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಭೂತದ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಭಗವದ್ವಿತೀ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮಗನ್ನುಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿನಯಕ್ ಮಾರ್ತಿ ಸೌರಕೆ(ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು):– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಬಂದು ಮುಸ್ಸಿಂ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಹೇಳಿಸಿಕಾರಿ ಜಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದವು. ಮರುದಿನ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಲಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾನು ‘ಯಾರು ಆ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರದಿದ್ದನೇ ಆತನನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಆತನ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಂತರ ಮೊಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಪರಿಹಾರದವರು ಮತ್ತು ಅವನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗಲಾಟ ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್ ರವರ ಜೊತೆಗೆ 5 ಜನ ಮತ್ತು ಅನ್ನರ್ ಮಾಣ್ಣಪ್ಪಾಡಿಯವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರು.

(ಗೊಂದಲ)

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ., ಜೆ.ಡಿ.(ಎಸ್) ಮತ್ತು ಪಕ್ಷೀತರ ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾಪೀಠದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಫೋಟ಼ ಶೋದರು.)

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಶಿಮರುಲ್ ಇಶ್ವರಾಂ:– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಬ್ರಿ ಮಸೀದಿ ಢ್ಣಂಸ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇವರು ಸಹ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕುಶ್ಲರಪ್ಪ:– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅವರು ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಣ್ಣಿ:– ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯವರು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ 60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಮ್ಮೆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಏರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಸಿ— ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವರು ಸಾಯುವವರೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ್ಚ್ಯ ಕೋಟಿ ಅವೃವಹಾರ ಎಂದೇ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಸುಳಿನ ಕಂತೆಯಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಶಾಂತವಾಗಿರಿ. ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸದನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನ ಮೇಲಿದೆ. ಸದನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕಾಗಿ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಮ್ಮೆವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಸದನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸದನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಭಾಪತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅಂದರೆ ಗುರುವಾರ ದಿ: 24-03-2016ರಂದು ನಡೆದ ಸದನದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗಿನಿಂದ ನಾನೇ ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಏಕೋ ಏನೋ ಸರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರು ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಮೂರು ಸಾರಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಪೂಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಕೊಂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಸಹ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಫಟನಾವಳಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರ ಬಳಿ ನಾನು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತುಕರೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೋಂದು ಸಣ್ಣ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಾನೂನಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರು ಯಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು. ನಾನು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರೇನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಕಭೇರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟ್ವಾಗಿ ಅವರು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಸದನವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಸಂಚಿ 4 ಗಂಟೆ 02 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಮನಃ ದಿನಾಂಕ: 29ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹ 2016ರ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

~~~~~